

Skoleutvikling i Fosen-regionen

Rapport fra ekstern vurdering
ved Brandsfjord skole i uke 12/2018

Brandsfjord skole – en snøfylt dag i mars

Vurderingstema:
Tema: Elevmedvirkning, elevenes motivasjon til å lære og elevenes mulighet til egenvurdering.

I. Forord

Ekstern skolevurdering – et verktøy for skoleutvikling

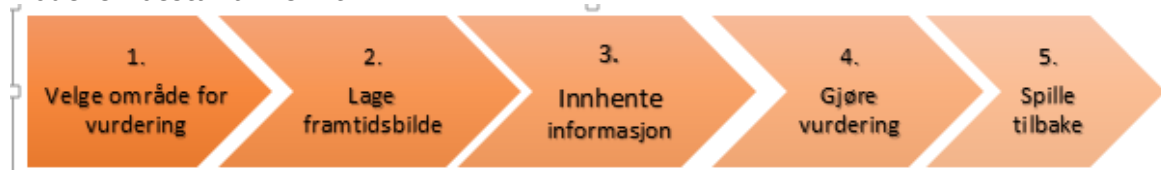
Hva er ekstern skolevurdering?

Ekstern skolevurdering er et verktøy for skoleutvikling.

Forskrift til opplæringsloven, kapittel 2, §2-1 om skolebasert vurdering, sier at alle skoleeiere er pålagt å ha et system for vurdering av skolens virksomhet, internt eller eksternt. I forskriften nevnes det ikke hvordan den skolebaserte vurderingen skal gjennomføres, men en av måtene er ekstern vurdering. Dette verktøyet blir brukt i mange kommuner og regioner for å forsterke utviklingsarbeidet på skolene.

Fosen-regionen bygger denne vurderingsmodellen på en tilpasset versjon av Hardanger/Voss-regionen sin skolevurderingsmetodikk.

Modellen består av fem trinn:

Ståstedsanalysen

Før den eksterne skolevurderingen har skolen gjennomført ståstedsanalysen, et analyseverktøy som hjelper skoleeiere og skolene med å kartlegge hvilke områder som bør utvikles. Dette verktøyet tar utgangspunkt i kvalitetsindikatorer som nasjonale prøver, elevundersøkelsen og andre undersøkelser som brukes lokalt. Ut fra analysen av disse resultatene og eventuelt andre undersøkelser, valgte skolen tema for den eksterne skolevurderingen: Elevmedvirkning, elevenes motivasjon til å lære og elevenes mulighet til egenrevisning.

Vurderingsrapporten

Rapporten gjenspeiler det eksterne vurdererteamets konklusjoner om det valgte temaet for vurdering av skolen. I tillegg til målformuleringer, er det satt opp konkrete utsagn om hva som kjennetegner god praksis. Disse tegnene er basert på lov- og regelverk og god pedagogisk praksis, samt at det er selve kjernen i vurderingsprosessen og viser idealbildet for skolens ønskede praksis innenfor vurderingstemaet. Tegnene settes inn i et skjema som kalles «Framtidsbilde.»

Et bredt spekter av interessenter har uttalt seg om skolens nåværende praksis i forhold til tegnene på god praksis. Det er gjennomført observasjoner i klassene og i skolemiljøet og vurdererparet har hatt tilgang til dokumenter av betydning for den vurderinga som er gjennomført. I tillegg har vurdererne innhentet informasjon fra skoleledelsen, lærere, elever, foreldre og eventuelt annet personale.

Selve vurderingsuka har vart i tre til fire dager, og siste dag av vurderinga ble denne rapporten lagt fram med funnene for skolen. Rapporten trekker fram tegn på god praksis og tegn på praksis som kan bli bedre for skolen. Konklusjonene i rapporten skal være til hjelp i det videre arbeidet med det valgte temaet.

Det viktigste utviklingsarbeidet skjer på skolen når skolen sammen skal følge opp funnene og refleksjonene fra vurderingsuka og sammen jobbe med å bli en bedre skole.

Faglig grunnlag for ekstern vurdering

Kvalitetsarbeid og skolebasert vurdering
skoleutvikling og organisasjonsutvikling

Om regionen:

17 skoler i 6 kommuner på Fosen har gått sammen om ekstern vurdering i lokalt vurderingsarbeid.

Osen, Roan, Åfjord, Indre Fosen, Bjugn og Ørland gjennomfører ekstern vurdering på tvers av kommunegrenser, gjennom en felles nedsatt vurderingsgruppe

Hvem er vurderingsgruppa?

10 personer i Fosen-regionen er engasjerte i vurderingsgruppa. De har bred pedagogisk bakgrunn, og skal vurdere de 17 skolene som deltar. Hver skole skal i løpet av tre år bli vurdert.

To vurderere gjennomfører vurdering på hver skole, og ingen skal vurdere skole i egen kommune. Fosen regionråd har ansvar for å koordinere ekstern skolevurdering i regionen.

II. Fakta om skolen

Brandsfjord skole ligger i vakre omgivelser mellom Repptinden og Hopstaddalselva, like ved fylkesvei 715, sentralt mellom Roan, Osen og Åfjord.

Bygget huser både skole, skolefritidsordning og barnehage. I tillegg eier Den norske kirke Brandsfjord kapell, som ligger i tilknytning til gymsalen. På grunn av skolens

sentrale beliggenhet er den mye brukt av lag og foreninger på ettermiddags- og kveldstid.

Brandsfjord skole har rikelig med plass utendørs: Uteområdet som inkluderer lekeplasser, drivhus, sykkelbane og ballbinge som har status som nærmiljøanlegg. På skolens område ligger også en stor grusbane.

Brandsfjord skole ble åpnet i 1962, som etterfølger av de små grendeskoler som til da hadde vært i bruk på Sumstad, på Straum og på Hofstad. Fra 1972 til 1981 var Brandsfjord skole også sentralskole for ungdomstrinnet i hele Roan kommune. Skolen ble rehabilitert i 1999. Etter at Brandsfjord og Vik-Bessaker skolekretser ble slått sammen fra skoleåret 2016-2017 har Brandsfjord barne- og ungdomsskole 54 elever.

Brandsfjord skole er en 4-delt 1 til 10 skole. Elever fra Bessaker, Hauknes, Hofstad, Hofstaddalen, Lonin, Straum, og Sumstad, er brukere av Brandsfjord skole.

III. Valg av hovedutfordring

Som følge av resultatene i ståstedsanalyse og elevundersøkelsen og refleksjoner i personalgruppen har skolen valgt som hovedutfordring temaet: **Elevmedvirkning, elevenes motivasjon til å lære, og elevenes mulighet til egenvurdering.**

IV. Fremtidsbilde

Å vurdere vil her si å måle en nå-situasjon opp mot en idealtilstand. Her blir en slik idealtilstand kalt et fremtidsbilde. Et fremtidsbilde belyser temaet fra ulike sider og er knyttet til aktivitet. Framtidsbildet gjøres konkret ved å dele det inn i kvalitetsmål med tegn på god praksis. Skolens nåværende praksis blir vurdert opp mot dette bildet. Kvalitetsmål og tegn på god praksis på fremtidsbildet skal henge nøye sammen med påstandene i ståstedsanalysen, organisasjonsanalysen og elevundersøkelsen. Framtidsbildet er utformet av vurderere, men skolen er involvert i arbeidet i forkant av vurderingsprosessen.

Skolen har godkjent at følgende skal være kvalitetsmål og tegn på god praksis på nettopp deres skole:

Kvalitetsmål	Tegn på god praksis
<p>Elev</p> <p>Elevene er motivert i læringsarbeidet og engasjert i egen læring</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene på skolen er motiverte og engasjerte i læringsøktene • Elevene får nok informasjon om hva som skal til for å nå målene for perioden • Elevene får være med å velge arbeidsmåter som bringer dem til målet • Elevene får være med å vurdere eget skolearbeid
<p>Skole-hjem</p> <p>Skolen legger til rette for samarbeid med hjemmet som sikrer at elevene sammen med de foresatte har innflytelse på skolehverdagen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elevmedvirkning med fokus på vurdering er tema på foreldremøter • Foreldrene har inntrykk av at deres barn får være med på å foreslå hvordan de skal jobbe med fagene • Foreldrene har inntrykk av at elevene opplever skolen som engasjerende og motiverende • Foreldrene kjenner sitt barns faglige ståsted og er kjent med hvordan de kan påvirke videre faglig utvikling
<p>Lærer</p> <p>Lærerne legger til rette for at elevene er engasjert og inkludert i læringsarbeidet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lærerne aktiverer elevenes forkunnskaper • Lærerne legger til rette for at elevene kan bruke praktiske og elevaktive arbeidsmåter • Lærerne legger til rette for læringsøkter hvor elevenes medvirkning og egenvurdering er i fokus • Læreren involverer elevene i diskusjon av hva det skal legges vekt på i vurderingsarbeidet
<p>Skolen som organisasjon</p> <p>Skolen legger til rette for at personalet samarbeider for å utvikle en god praksis med tanke på elevmedvirkning og vurdering for læring</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skolen har arena for felles refleksjon og læring, og en plan for bruken av tiden • Skolen drøfter jevnlig elevmedvirkning som prinsipp i samarbeidsmøter • Skolens praksis sikrer elevmedvirkning i vurderingsarbeidet • Skoleledelsen samarbeider med personalet om å sette mål for skolens utvikling

V. Tegn på god praksis

Sammenstille og se mønster

Når alle data er samlet inn ved hjelp av ulike metoder, sammenstilles disse dataene. Vurdererne analyserer og vurderer informasjonen ved å speile den mot framtidsbildet (tegnene på god praksis).

Ut fra denne vurderingen trekkes konklusjoner. Man finner frem til skolens sterke sider innen skolens valgte område, og til sider som bør utvikles for å bli bedre.

Både lærere, foreldre og elever trekker fram det at Brandsfjord er en liten og oversiktlig skole som noe positivt. Alle kjenner alle, det føles trygt, og samarbeidet mellom lærere og heimene oppleves som godt.

Elevundersøkelsen og intervju med elever, foreldre, lærere og rektor bekrefter dette. I elevundersøkelsen kommer det fram at ingen opplever mobbing på skolen.

Skolen har godt kvalifiserte og dyktige lærere, noe både foreldre, elever og rektor trekker fram.

Skolebygningen er gammel, trang og uhensiktsmessig, men skolen er godt utstyrt med digitale verktøy, utstyr til Kunst & håndverk, musikk og andre fag. Også til uteaktiviteter har de mye utstyr.

Kvalitetsmål: Elevene er motivert i læringsarbeidet og engasjert i egen læring

- Elevene på skolen er motiverte og engasjerte i læringsøktene
- Elevene får nok informasjon om hva som skal til for å nå målene for perioden

Vi opplever i stor grad lydøre elever, som har oppmerksomheten rettet mot lærer når dette er påkrevet under undervisningen. Vi opplever delvis også elever som er aktivt med i samtaler med lærer, og som er aktive i det å svare på spørsmål fra lærer. I høyere klasser ser vi at elevaktiviteten og veksling mellom metoder er mer brukt enn på lavere trinn. Elever vi har snakket med svarer positivt på at informasjon om mål er tydeliggjort på ukeplanene, og vi kan også se at de er skrevet på elevenes ukeplaner. Vi ser også presentasjon av kriterier for mål i enkelte timer.

Kvalitetsmål: Skolen legger til rette for samarbeid med hjemmet som sikrer at elevene sammen med de foresatte har innflytelse på skolehverdagen

- Foreldrene har inntrykk av at elevene opplever skolen som engasjerende og motiverende
- Foreldrene kjenner sitt barns faglige ståsted og er kjent med hvordan de kan påvirke videre faglig utvikling.

Foreldre som vi har snakket med uttaler at deres barn er motiverte for å gå på skolen. De uttaler også at de kjenner sine barns faglige ståsted, og at dette kommuniseres fra skolen i foreldresamtaler og gjennom ukeplaner. Foreldre opplever at terskelen er lav for å ta kontakt med skolen, og omvendt.

Kvalitetsmål: Lærerne legger til rette for at elevene er engasjert og inkludert i læringsarbeidet

- Lærerne aktiverer elevenes forkunnskaper
- Lærerne legger til rette for at elevene kan bruke praktiske og elevaktive arbeidsmåter

Vi opplever at lærerne aktiverer elevenes forkunnskaper ved flere anledninger, og lærerne uttaler selv at de forsøker å få til dette i læringssituasjoner. Det er også noe bruk av praktiske og elevaktive arbeidsmåter i fagene, og da utover det å løse oppgaver i bøkene. Det brukes flere arbeidsmetoder, men disse er bestemt av lærer basert på hva som fungerer for elevene/elevgruppene. Det kommer frem i samtale at noen lærere noen ganger gir elevene mulighet til å velge hvordan de vil tilegne seg det stoffet som skal læres, hvordan de vil jobbe med dette, og hvilke oppgaver de vil gjøre, innenfor gitte rammer.

Kvalitetsmål: Skolen legger til rette for at personalet samarbeider for å utvikle en god praksis med tanke på elevmedvirkning og vurdering for læring

- Skolen har arena for felles refleksjon og læring, og en plan for bruken av tiden

Skolen har fast møtetid hver mandag, en arena hvor det er mulig for felles refleksjon og læring. Rektor er i ferd med å utarbeide en plan sammen med ATV for denne tiden, slik at utviklingsarbeid blir satt i system. Rektor forteller videre at det er oppmøte halvtime før skolestart alle dager. Det er ikke lagt inn noe møtetid i denne tiden. I tillegg en ekstra ettermiddag hver uke med tilstedeværelse frem til 15.30. Denne er ikke satt til en bestemt dag.

Spørsmål til refleksjon:

Vi har vært inne i klasser hvor lærere er gode på å fange elevenes oppmerksomhet, og vi hører om lærere som prøver ut elevmedvirkning og elevvurdering. Vi hører også om elever som jobber med dette der de ikke er inne i full klasse, men som ser utfordringer med å ta det inn i store elevgrupper. Skolen har mye og variert utstyr som fungerer, og har gode muligheter til å bruke praktiske og elevaktive arbeidsmåter. Samtidig opplever vi en foreldregruppe som er opptatt av sine barn, og som er fornøyd med veldig mye av det arbeidet som foregår på skolen.

- Hvordan utnytte avtalefestet møtetid på en hensiktsmessig måte for hele personalet?
- Hvordan utnytte lydhøre elever og motiverte lærere slik at de kommer videre i arbeidet med elevmedvirkning og egenvurdering, noe som igjen vil påvirke motivasjonen hos elevene?
- Bruk av praktiske og elevaktive arbeidsmåter er ofte motiverende for elevene i læringsprosessen. Hvordan videreutvikle bruken av praktiske og elevaktive arbeidsmåter?
- Hvordan få elevene delaktige i utarbeidelse av kriterier for læringsmålene og egenvurdering ut fra disse?

VI. Praksis som kan bli bedre

Tegn som avviker fra god praksis, og som skolen kan utvikle seg på.

Kvalitetsmål: Elevene er motivert i læringsarbeidet og engasjert i egen læring

- Elevene får være med å velge arbeidsmåter som bringer dem til målet
- Elevene får være med å vurdere eget skolearbeid

Vi så ingen tegn på at elevene får velge arbeidsmåter, og heller ingen tegn på at de fikk vurdere eget skolearbeid. I samtale med elevene kunne de ikke huske at de har vært med på å vurdere eget skolearbeid, men noen eksempler på at de kunne velge mellom stillelesing eller høytlesing, og noen ganger har de fått velge mellom å jobbe alene eller sammen med sidemannen.

Kvalitetsmål: Skolen legger til rette for samarbeid med hjemmet som sikrer at elevene sammen med de foresatte har innflytelse på skolehverdagen

- Elevmedvirkning med fokus på vurdering er tema på foreldremøter
- Foreldrene har inntrykk av at deres barn får være med på å foreslå hvordan de skal jobbe med fagene

Vurdering er tema på foreldresamtalene, men «alt» det ble jobbet med under vurdering for læring er «borte», de ser ingen tegn til dette på ukeplanene lenger. Foreldre har ikke inntrykk av at elevene får være med å foreslå hvordan de skal jobbe med fagene, men tror kanskje at de yngste elevene får «bestemme» litt. Uttaler at dette kanskje er vanskelig sett opp mot læreplanen.

Kvalitetsmål: Lærerne legger til rette for at elevene er engasjert og inkludert i læringsarbeidet

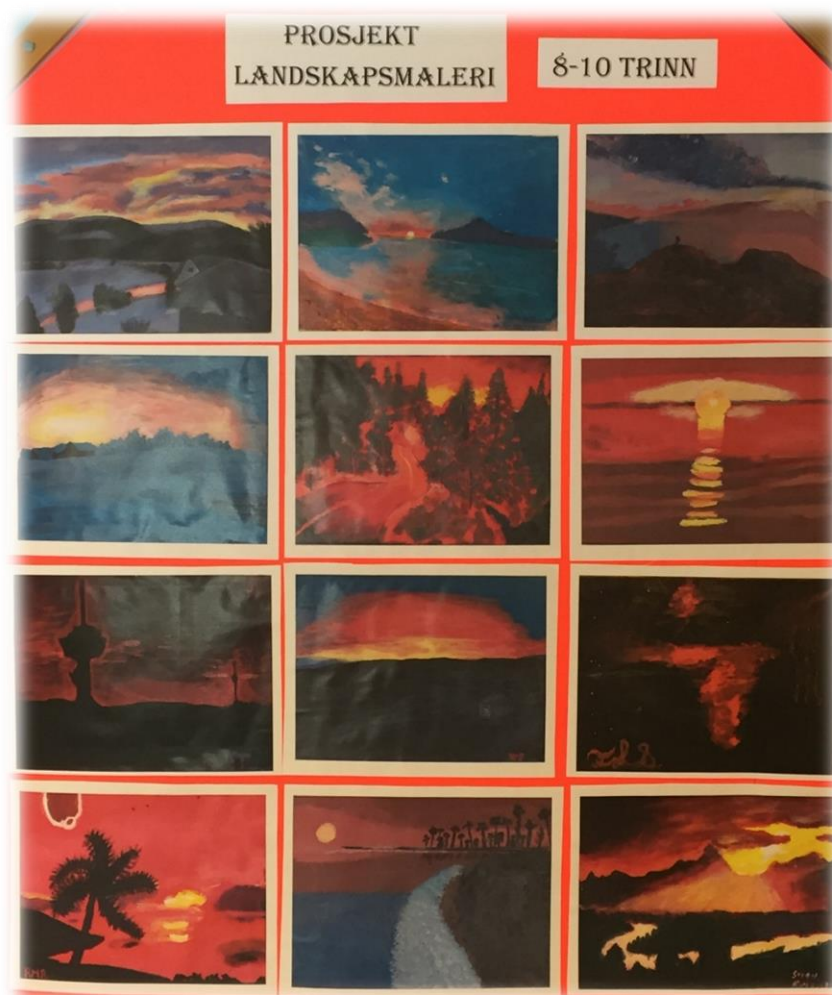
- Lærerne legger til rette for læringsøker hvor elevenes medvirkning og egenvurdering er i fokus
- Læreren involverer elevene i diskusjon av hva det skal legges vekt på i vurderingsarbeidet

Vi så ingen tegn på elevmedvirkning og egenvurdering i fokus i læringsøktene. Vi så heller ingen tegn på at elevene ble involvert i diskusjon på hva som skulle vektlegges i vurderingsarbeidet. Lærere opplever at elevene synes egenvurdering er vanskelig. De sier videre at elevene ikke har forslag til hvordan de kan vurdere, samtidig som de som lærere er for dårlige på å øve på/lære elevene hvordan dette kan gjøres. Noen trinn øver på egenvurdering. Lærere sier også at de utarbeider mål i de fleste fag, men at de ikke utarbeider kriterier til alle målene. Vi fikk ingen eksempler på at det utarbeides kriterier sammen med elevene i forbindelse med vurderingsarbeidet.

Kvalitetsmål: Skolen legger til rette for at personalet samarbeider for å utvikle en god praksis med tanke på elevmedvirkning og vurdering for læring

- Skolen drøfter jevnlig elevmedvirkning som prinsipp i samarbeidsmøter
- Skolens praksis sikrer elevmedvirkning i vurderingsarbeidet
- Skoleledelsen samarbeider med personalet om å sette mål for skolens utvikling.

Både rektor og lærere er enige om at elevmedvirkning som prinsipp ikke jevnlig er opp til drøfting på møtearenaen, men at det kan komme opp som tema sporadisk. Det er tidligere vært jobbet med vurdering for læring ved skolen, men dette har ikke satt seg som en gjeldende praksis ved skolen. Det har ikke vært samarbeid mellom rektor og personalet om å sette mål for skolens utvikling, men dette arbeidet er nå i oppstartsfasen.

Etterord

Forskning om ekstern skolevurdering konkluderer med at en slik vurdering kan ha stor betydning for utvikling av skolen. Det avhenger imidlertid av hva skolen gjør med sin nye kunnskap etter vurderingsuka.

Spørsmål til refleksjon, ettertanke

Vi har møtt en gruppe med lærere som ønsker å jobbe for elevenes beste, og som er opptatt av felles rutiner og «regler» for elevene. Dette begrunner de med forutsigbarhet for elevene, noe som igjen vil gjøre både undervisningssituasjoner og pausesituasjoner enklere å håndtere for de elevene som «sliter» litt. Elevmedvirkning og egenvurdering er vanskelig å få til der det ikke er felles kjente og forutsigbare rammer/rutiner i klasserommet, i og med at det er flere lærere som er inne på alle trinn.

Etter at vi har vært her i fire dager, og har foretatt observasjoner og samtaler med informanter, opplever vi at det foregår noe sporadisk elevmedvirkning og egenvurdering blant elevene. Når det gjelder motivasjon, opplever vi at de fleste elever gjør for å gjøre i de fleste fag. Kan likevel finne eksempler på at noen av de eldste elevene sier at de liker å lære; drevet av indre motivasjonen for å gjøre for å lære.

«Egenvurdering er en del av undervisningsvurderingen (forskrift til opplæringsloven §3-12), og en forutsetning for at elever, lærlinger og lære kandidater får et bevisst og reflektert forhold til egen læring. Eleven, lærlingen eller lære kandidaten skal delta aktivt i vurderingsarbeidet ved å

- vurdere eget arbeid
- vurdere egen faglig utvikling
- vurdere egen kompetanse»

Det kommer frem at flere av lærerne prøver seg frem med dette, men at det ikke er et systematisk arbeid i kollegiet. Lærerne ønsker en arena hvor det legges til rette for planmessig arbeid rundt egenvurdering, hvor de kan dele erfaringer og gjøre refleksjoner rundt dette arbeidet. Dette for å kunne utvikle egenvurdering som metode til det beste for elevene ut fra det trinnet de befinner seg på.

Elevmedvirkning er et av prinsippene for opplæring i læreplanen. Prinsippet om elevmedvirkning skal blant annet øke motivasjon for læring og gi bevissthet rundt egne læringsprosesser. Elevmedvirkning er også et viktig element innen vurdering.

Elevundersøkelsen viser at skolen har et potensial når det gjelder elevmedvirkning og i det å involvere elevene i planlegging og vurdering av egen læring.

Elevundersøkelsen viser i enkelte tilfeller at elevene ikke føler seg tatt med i planlegging av det faglige arbeidet sitt og i vurderingen av dette. Dette samsvarer stort sett med våre funn og intervjuer som vi har gjort, samtidig som det samsvarer med lærernes svar i ståstedanalysen. Her finner vi at de har en vurderingspraksis som fremmer elevenes læring, men at de på skolen ikke har en felles forståelse av hva som er god vurderingspraksis.

Skolen utfordres til å utnytte den arenaen de har til å lage felles føringer og rutiner som forplikter hele personalet, og som gjør at lærerne får en felles praksis og forståelse for hva egenvurdering og elevmedvirkning skal innebære på de ulike

trinnene. Lærerne uttrykker stor vilje og ønske om å gå inn i dette arbeidet, noe som gir rektor en unik mulighet til å komme i gang med planmessig utvikling sammen med sitt personale.

- Hvilke arenaer har skolen for å jobbe frem en felles praksis rundt elevmedvirkning og egenvurdering?
- Hvilke muligheter finnes for å dele erfaringer, og jobbe seg frem til praksis som vil fungere på de forskjellige trinnene?
- Hvordan få en felles forståelse for begrepene elevmedvirkning og egenvurdering?
- Hvordan komme i gang med elevmedvirkning og egenvurdering blant elevene?

Videre arbeid etter ekstern skolevurdering

Etter at vurderingen er over og rapporten er ferdig, starter skolens utviklingsarbeid. Prosessen styres av skoleledelsen og følges opp av skoleeier.

Vi anbefaler Utdanningsdirektoratets sider som tips til videre arbeid med vurderingstemaet "Elevmedvirkning, elevenes motivasjon til å lære og elevenes mulighet til egenvurdering" Her finner dere både fagtekster, filmer og refleksjonsspørsmål som kan være nyttig å bruke i personalgruppen, og et eget ema "egenvurdering og elevinvolvering"

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/vurdering/>

Vi kan også anbefale skolebesøk hvor dere kan observere og snakke med lærere som jobber systematisk med dette.

Rektors ansvar:

- Skolevurdererne presenterer rapporten for personalet ved skolen. Oppvekstansvarlig, skoleeier, komiteleder, rådmann, elevråd og FAU er representert når rapporten legges fram.
- Rapporten sendes umiddelbart til skolefaglig ansvarlig.
- Rektor presenterer rapporten for politikerne i hovedutvalg for oppvekst med oppvekstansvarlig i kommunen til stede innen 1 måned.
- Rektor melder innen 1 uker tilbake til regionkonsulenten om erfaringer med ekstern skolevurdering.
- På bakgrunn av det som kommer fram i rapporten setter rektor opp en prioritert plan for forbedringstiltak. Rektor presenterer plan for forbedringstiltak på rektormøte og for skoleeier innen 2 måneder.
- Planen iverksettes på skolen innen 3 måneder.
- Innen 6 måneder foretas en skriftlig evaluering av tiltakene. Har arbeidet med rapporten ført til de endringer man ønsker?

I denne prosessen er det viktig at vi hører på flere stemmer, både skoleeier, ansatte ved skolen og ikke minst foreldre og elever.

Evalueringen sendes oppvekstansvarlig. Evalueringen presenteres umiddelbart for politikerne i hovedutvalg for oppvekst.

- Tilbakemelding på arbeidet med utfordringene i vurderingsrapporten skjer som del av tilstandsrapporten/årsmeldinga hvert år til skoleeier.

Skoleeiers / oppvekstansvarliges ansvar:

- Skoleeier/oppvekstansvarlig involveres i valg av tema for ekstern vurdering.
- Tema forankres i kommunens/skolens satsingsområder.
- Oppvekstansvarlige har veiledningsansvar/oppfølgingsansvar.
- Rapporten tas inn i lederavtalen med rektorene og brukes i utviklingssamtalene.
- Rapporten skal være et verktøy i en utviklingsplan på skole/kommunenivå.
- Rapporten skal inn i tilstandsrapporten eller som vedlegg til denne.
- Oppvekstansvarlig etterspør evalueringen etter 6 måneder.

Deltakere i ekstern vurdering

Interne:

- Elever, observasjon og samtaler
- Lærere, observasjon og samtaler
- Rektor, samtaler
- Foreldre, samtaler

Eksterne:

- Gina Sakariassen, ekstern vurderer
- Sissel Blix Aaknes, ekstern vurderer

Begrunnelse for valg av informanter

Elever, lærere og rektor ble viktige informanter i forhold til det temaet skolen har valgt. Siden det er få timer med assistent, og med det temaet som det jobbes med, er det ikke naturlig å ha samtale med assistenter og andre ansatte ved denne vurderingen.

Vedlegg B. Tidsplan og aktiviteter

Forut for vurderingsuka på skolen, har det vært kontakt mellom vurderere og skole, og data er innhentet. Det er utarbeidet en tidsplan for prosessen. Framtidsbildet er utarbeidet og diskutert og forandret i samspill med skolens personale. Personalet har gjennomført en ståstedsanalyse som veilederne har vært med på å oppsummere. Samtaleguider er utarbeidet og møte med foresatte planlagt.

Det er avsatt inntil fire dager til selve vurderingen. Dette innebærer i hovedsak en startdag der vurdererne og rektor/ledelse og personalet møtes for første gang. Så starter informasjonsinnhenting gjennom samtaler, møter, observasjon o.l. Alle data sammenstilles, og vurdererne leter etter mønster i materiale og speiler det mot framtidsbildet. Rapport skrives og legges fram for personalet den tredje dagen.

Å gjennomføre ei kvalitetsvurdering på en knapp uke er knapp tid, og innebærer en avgrensning av temaet.

Kl.	Mandag	Kl.	Tirsdag	Kl.	Onsdag	Kl.	Torsdag
08.00 08.30	Presentasjon på morgenmøte	08.30 08.45	Samtale rektor	08.15 08.45	Intervju rektor	08.35 08.45	Samtale med rektor
1.time	Samtale med rektor	1.time	Observasjon 5.-7.trinn (Samf.)	1.time	Jobbe med rapport	1.time	Skriving Rapport
2.time	Observasjon 1.-2. trinn (Norsk)	2.time	Samtale elever 5.-7.trinn	2.time	Skriving - rapport	2.time	Ferdigstille rapport
Friminutt 10 min.							
3.time	Observasjon 3.-4.trinn (matte)	3.time	Observasjon 5.-7. trinn (Norsk)	3.time	Observasjon 8.-10. trinn (Samf)	3.time 10.30	Fremlegge rapport for rektor
11.35 – 12.05 Lunsj – Alle dager							
4.time	Samtale 1.-2. trinn	4.time	Observasjon 3.-4.trinn (Engelsk)	4.time	Rapport - skrijving	4.time	Justere, klargjøre og kopiere rapport
5.time	Samtale 8.-10.trinn	5.time	Samtale 3.-4.trinn	5.time	Observasjon 8.-10.trinn (K&H) Observasjon 1.-2. (norsk)		
Friminutt 10 min.							
6.time	Observasjon 8.-10.trinn (krøv)	6.time	Samtale lærere	6.time	Rapport skrijving + evt observasjon		
14.30 – 15.30	Forberedelse til foreldremøte	14.45 – 15.45	Arbeid med rapport	14.45 – 15.45	Arbeid med rapport	14.45 – 16.00	Framlegg rapport for Personalet Skoleeier Elevråd og FAU
17.00 – 18.30	Samtale/Foreldremøte						

Vedlegg C. Metoder

Skolen har allerede en del data gjennom ståstedsanalysen og organisasjonsanalysen, som utgjør et godt grunnlag for utvelgelse av område for ekstern vurdering. For å sikre god forankring og at alle stemmer blir hørt, hentes det inn data fra flere andre kilder (kildetriangulering). For å få best mulig kvalitet på informanter fra elevene ber en rektor i samarbeid med kontaktlærere plukke ut elever som skal intervjues.

Rektor får også ansvaret for å sette opp en plan for intervju med personalet slik at skolen kan fungere under vurderingsuka.

Alle intervju er gruppeintervju.

Tema og tid til rådighet virker inn på valg av metode. I prosessen på denne skolen er følgende metoder benyttet:

Ståstedsanalyse og Organisasjonsanalyse

Alle lærerne var invitert til å delta på Ståstedsanalysen. Deretter ble det reflektert/snakket om resultatet i personalet, samt i mindre grupper hvor tillitsvalgt ledet arbeidet. Elevundersøkelsen er jobbet noe med i personalgruppen, og valg av tema er basert på resultater i elevundersøkelsen. Organisasjonsanalysen har ikke vært en del av de dokumenter som har vært tatt i betraktning i utvelgelse av tema.

Dokumentanalyse

I tillegg til organisasjonsanalyse og ståstedsanalyse sender skolen diverse relevante dokument til vurderer, for eksempel virksomhetsplan, arbeidsplaner, resultater av undersøkelser på skolen osv.

Samtale guider

For å fange lik tematikk, har vurdererne i forkant utarbeidet ulike samtale guider til hjelp for samtaler med henholdsvis elevgrupper, foreldre og ulike grupper medarbeidere på skolen. Spørsmålene i disse samtale guidene er alle hentet fra framtidsbildets tegn på god praksis.

Møte

Observasjon

Intervju

Vedlegg D. Tomme samtaleguider

Samtaleguide elever

	Spørsmål	Svar
1	Hva er bra med skolen din?	
2	Hva skulle du ønske var annerledes?	
3	Er du motivert i læringsøktene? Blir du motivert til å lære mer i læringsøktene?	
4	Opplever du at arbeidsøktene er varierte? Hvordan?	
5	Hva er et læringsmål? Vet du hvordan du skal jobbe for å nå målene? Hvordan jobber du for å nå målene?	
6	Får du være med å bestemme hva som skal læres? Hvordan?	
7	Får du være med å bestemme hvordan du skal lære? Hvordan?	
8	Får du være med å foreslå hva som er viktig når arbeidet skal vurderes?	
9	Øver dere på å vurdere eget arbeid?	
10	Hvilke arbeidsmåter liker du å bruke?	
11	Opplever du at arbeidsmåtene er varierte og meningsfulle?	
12	Opplever du at arbeidet i timene er tilpasset deg? Hvordan?	
13	På hvilken måte får du veiledning og støtte når du jobber med skolearbeid?	
14	Hva ønsker du var annerledes i læringsøktene?	
15	Liker du deg på skolen?	

Samtaleguide foreldre

	Spørsmål	Svar
1	Hva er bra med skolen din?	
2	Hva skulle du ønske var annerledes?	
3	Har du/dere inntrykk av at deres barn opplever skolen som motiverende og engasjerende?	
4	Hva legger du/dere i begrepet elevmedvirkning?	
5	Har du/dere inntrykk av at deres barn får være med å foreslå hvordan de vil arbeide med fagene?	
6	Vet du/dere hva deres barns faglige ståsted er?	
7	Får dere informasjon / tips til hvordan dere kan påvirke elevens faglige utvikling?	
8	Er vurdering et tema på foreldremøter? -Hvordan elevene får vite hva de skal lære. -Hvordan de får vite hva som forventes av dem. -Hvordan de får tilbakemelding på arbeidet sitt. -Hvordan de er med på å vurdere sitt eget arbeid og utvikling. - Kjennskap til forskjellige arbeidsmåter som elevene kan bruke	

Samtaleguide lærere

	Spørsmål	Svar
1	Hva er bra med skolen din?	
2	Hva skulle du ønske var annerledes?	
3	Hva legger du i begrepet elevmedvirkning?	
4	Har skolen en felles forståelse av hva som ligger i begrepet elevmedvirkning? Drøftes dette jevnlig i kollegiet?	
	På hvilken måte sikrer skolens praksis elevmedvirkning?	
5	<p>Hvordan legger dere til rette for læringsøkter hvor elevenes medvirkning og egenvurdering er i fokus?</p> <p>Hvordan involveres elevene i utarbeidelse av mål og kriterier?</p> <p>Hvordan involveres elevene i planlegging og gjennomføring av undervisningen?</p> <p>Får elevene være med å bestemme hvordan de skal lære?</p> <p>Hvordan lærer dere elevene å vurdere seg selv?</p>	
9	På hvilken måte aktiviserer du elevenes forkunnskaper?	
10	<p>På hvilken måte tilpasses undervisningen den enkelte elev?</p> <p>På hvilken måte legger du til rette for at alle elevene skal oppleve mestring?</p>	

12	På hvilken måte varierer du undervisningen din?	
13	Hva gjør du for at elevene skal være aktivt deltagende i arbeidsøktene?	
14	Hvordan motiverer du elevene underveis i arbeidet?	
15	På hvilken måte legges det til rette for tydelige og forutsigbare læringsøkter?	
16	På hvilken måte har du elevens medvirkning og motivasjon med i planleggingen av undervisningsøktene?	
17	Hvordan blir foreldrene gjort kjent med skolens arbeid med elevmedvirkning i vurderingsarbeidet?	
	Har dere gode arena for felles refleksjon og samarbeid? Finnes det er plan for bruk av denne tiden?	
	Hvordan samarbeider dere med rektor om å sette felles mål for skolens utvikling?	

Samtaleguide ledelsen

	Spørsmål	Svar
1	Hva er bra med skolen din?	
2	Hva skulle du ønske var annerledes?	
3	Har skolen en arena for felles refleksjon og læring?	
4	Har skolen en plan for bruken av denne tida / hva som skal være tema gjennom året?	
5	Hvordan jobber dere frem skolens plan for	

	felles refleksjon og læring?	
6	Er elevmedvirkning et tema som jevnlig drøftes?	
7	Arbeider skolen aktivt med Vurdering for læring?	
8	Ser du/dere tegn på at det jobbes med elevmedvirkning ute i klasserommene?	
9	Er foreldrene involvert i vurderingsarbeidet?	

